

Instanța de insolabilitate: Curtea de Apel Chișinău (judecător S. Arnăut)

DECIZIE

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în următoarea componență:
președintele ședinței
judecători

Oleg Sternioală
Iuliana Oprea
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Vignan Vladimir, prin intermediul avocatului Rusanovschi Radu,

în cauza civilă la cererea înaintată de ÎI „Lupușor Cristina“ privind intentarea procesului de insolabilitate față de sine,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017, prin care s-au aprobat raportul final al lichidatorului și bilanțul de lichidare; s-a încetat procesul de insolabilitate și s-a dispus radierea ÎI „Lupușor Cristina“ din Registrul de stat al persoanelor juridice; s-au considerat stinse creanțele neexecutate în cadrul procedurii falimentului debitorului; și s-a obligat lichidatorul să publice dispozitivul hotărârii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova,

C O N S T A T Ă :

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 01 septembrie 2015 (vol. I, f.d. 30; 31-33), (1) s-a admis cererea înaintată de ÎI „Lupușor Cristina“ privind intentarea procesului de insolabilitate față de sine; (2) s-a intentat procedura simplificată a falimentului față de ÎI „Lupușor Cristina“; și (3) s-a desemnat administratorul autorizat Bulgaru Igor în funcția de lichidator al debitorului.

În urma verificării tabelului de creanțe definitiv și a materialelor din dosar, la 20 noiembrie 2015 judecătorul instanței de insolabilitate a validat toate creanțele incluse în tabel (vol. I, f.d. 77; 78), și anume: creanța chirografară de rangul V a lui Vignan Vladimir în sumă de 111 423 lei, creanța chirografară de rangul V a executorului judecătoresc Talmaci Roman în sumă de 1 340 lei, creanța chirografară de rangul V a „Proiecttehservis“ SRL în sumă de 23 507 lei și creanța

chirografară de rangul V a ÎM „Moldcell“ SA în sumă de 119 502, 46 lei.

La 24 martie 2016 (vol. I, f.d. 80) lichidatorul a prezentat instanței de insolabilitate spre aprobare un proiect al bilanțului de lichidare (vol. I, f.d. 82-93) și raportul final (vol. I, f.d. 81), invocând lipsa masei debitoare și solicitând încetarea procesului de insolabilitate.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2016 (vol. I, f.d. 98; 99-101), (1) s-au aprobat raportul final al lichidatorului și bilanțul de lichidare; (2) s-a încetat procesul de insolabilitate și s-a dispus radierea ÎI „Lupușor Cristina“ din Registrul de stat al persoanelor juridice; (3) s-au considerat stinse creanțele neexecutate în cadrul procedurii de lichidare a debitorului; și (4) s-a obligat lichidatorul să publice dispozitivul hotărârii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

La 22 decembrie 2016 avocatul Rusanovschi Radu, acționând în interesele lui Vignan Vladimir, a expediat prin poștă în adresa Curții de Apel Chișinău o cerere de recurs nemotivată împotriva hotărârii instanței de insolabilitate din 30 septembrie 2016 (vol. II, f.d. 180; 181), solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului.

La 06 februarie 2017 Vignan Vladimir a depus, prin intermediul avocatului Rusanovschi Radu, cererea de recurs motivată împotriva hotărârii instanței de insolabilitate (vol. II, f.d. 183-184), solicitând: (1) casarea acesteia; și (2) trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolabilitate.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2017 (vol. II, f.d. 194-199), (1) s-a admis recursul declarat de Vignan Vladimir, prin intermediul avocatului Rusanovschi Radu; (2) s-a casat hotărârea instanței de insolabilitate; și (3) s-a trimis cauza spre rejudecare de un alt complet de judecată în Curtea de Apel Chișinău.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017 (vol. II, f.d. 220; 221-223), (1) s-au aprobat raportul final al lichidatorului și bilanțul de lichidare; (2) s-a încetat procesul de insolabilitate și s-a dispus radierea ÎI „Lupușor Cristina“ din Registrul de stat al persoanelor juridice; (3) s-au considerat stinse creanțele neexecutate în cadrul procedurii falimentului debitorului; și (4) s-a obligat lichidatorul să publice dispozitivul hotărârii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

La 17 noiembrie 2017 avocatul Rusanovschi Radu, acționând în interesele lui Vignan Vladimir, a expediat prin poștă în adresa Curții de Apel Chișinău o cerere de recurs nemotivată împotriva hotărârii instanței de insolabilitate din 07 noiembrie 2017 (vol. II, f.d. 226; 228).

La 31 ianuarie 2018 Vignan Vladimir a depus, prin intermediul avocatului Rusanovschi Radu, cererea de recurs motivată împotriva hotărârii instanței de insolabilitate (vol. III, f.d. 1-3), solicitând: (1) casarea acesteia; și (2) trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolabilitate.

În motivarea recursului, avocatul Rusanovschi Radu a invocat art. 14 alin. (2) Legea nr. 845 din 03 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, care prevede că Antreprenorul-posesor al întreprinderii individuale poartă

răspundere nelimitată pentru obligațiile acesteia cu întreg patrimoniul său, exceptându-se acele bunuri care, conform legislației în vigoare, nu fac obiectul urmăririi.

A susținut că instanța de insolvență, constatând lipsa masei debitoare a ÎI „Lupușor Cristina“, nu a aplicat norma citată și nu a luat în considerare că Lupușor Cristina deține o parte socială de 50% din capitalul social al „Lumancar“ SRL, care urma să fie evaluată și urmărită în scopul stingerii datoriilor.

De asemenea, a arătat că instanța de insolvență nu a ținut cont de faptul urmăririi salariului lunar al Cristinei Lupușor de către executorul judecătoresc Iachim Ion în vederea executării titlului executoriu nr. 2-4953/11 din 26 martie 2014, emis de Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău, care consemnează obligația Cristinei Lupușor de a-i achita lui Vignan Vladimir suma de 111 423 lei.

La 23 februarie 2018 lichidatorul a depus o referință (vol. III, f.d. 7-9), solicitând respingerea recursului și menținerea hotărârii instanței de insolvență.

Examinând recursul declarat de Vignan Vladimir, prin intermediul avocatului Rusanovschi Radu, împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017 și studiind materialele dosarului în raport cu prevederile legale ce guvernează speța, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia să admită recursul, să caseze integral hotărârea și să trimită cauza spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău de un alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Cu referire la încadrarea lichidatorului în termenul de declarare a recursului, Colegiul relevă următoarele.

Potrivit art. 8 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, Hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

La 07 noiembrie 2017 instanța de insolvență a pronunțat doar dispozitivul hotărârii contestate, și nu hotărârea integrală, de care reprezentantul lui Vignan Vladimir, avocatul Rusanovschi Radu, a luat cunoștință la 29 ianuarie 2018, fapt confirmat prin recipisă (vol. II, f.d. 229).

În aceste împrejurări, Colegiul ia în considerare condițiile de eficiență a parcurgerii unei căi de atac în procesul civil și conchide că avocatul Rusanovschi Radu, acționând în interesele lui Vignan Vladimir și depunând cererea de recurs nemotivată la 17 noiembrie 2017 și cererea de recurs motivată la 31 ianuarie 2018, a respectat rigorile art. 8 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Conform art. 135 alin. (5) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, În cazul lipsei masei debitoare, instanța de insolvență, odată cu aprobarea bilanțului de lichidare, adoptă o hotărâre de încetare a procesului, prin care dispune și radierea debitorului din registrul de stat în care este înscris.

Colegiul notează că în speță, încetarea procesului de insolvabilitate putea fi dispusă doar în cazul în care ÎI „Lupușor Cristina“ nu deține masă debitoare, iar lipsa acesteia urma a fi constatată de către instanța de insolvabilitate pe baza raportului final al lichidatorului și a bilanțului de lichidare, din care ar rezulta cu certitudine că lichidatorul a făcut uz de toate atribuțiile sale legale pentru a inventaria patrimoniul debitorului și a identifica componența masei debitoare.

Potrivit art. 14 alin. (2) Legea nr. 845 din 03 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, Antreprenorul-posesor al întreprinderii individuale poartă răspundere nelimitată pentru obligațiile acesteia cu întreg patrimoniul său, exceptându-se acele bunuri care, conform legislației în vigoare, nu fac obiectul urmăririi.

În conformitate cu art. 2 Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, masa debitoare constituie acele bunuri, inclusiv mijloace bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, aflate în proprietatea debitorului la data intentării procesului de insolvabilitate, dobândite sau recuperate pe parcursul acestuia, cu excepția bunurilor care, potrivit legii, nu sunt pasibile de executare silită.

În materia reglementării instituției întreprinzătorului individual, legislația Republicii Moldova nu cunoaște teoria patrimoniului de afectare, care se referă la faptul că patrimoniul este un ansamblu de bunuri afectate unui scop bine determinat. Astfel, Colegiul reține argumentul recurentului precum că în speță, sunt susceptibile de a intra în componența masei debitoare a întreprinzătorului individual și, respectiv, de a fi urmărite de creditori, toate bunurile debitorului - persoană fizică, și nu doar bunurile ce au făcut parte din circuitul comercial al întreprinzătorului individual.

Colegiul consideră că este pripită constatarea instanței de insolvabilitate precum că ÎI „Lupușor Cristina“ nu dispune de masă debitoare, căci raportul final aprobat al lichidatorului, care a servit drept temei pentru emiterea hotărârii contestate, a fost întocmit superficial, fără a fi verificată minuțios existența masei debitoare.

În speță, instanța de insolvabilitate a aprobat raportul final al lichidatorului și bilanțul de lichidare, preluând concluziile lichidatorului privind lipsa masei debitoare, fără a se expune asupra tuturor circumstanțelor relevante cauzei și fără a motiva corespunzător constatarea privind lipsa masei debitoare.

În particular, lichidatorul nu a verificat dacă Lupușor Cristina deține o parte socială de 50% din capitalul social al „Lumancar“ SRL, care ar putea să fie evaluată și urmărită în scopul stingerii datoriilor, după cum a invocat Vignan Vladimir, carență evidențiată în decizia Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2017, care a servit drept temei pentru rejudecarea cauzei, iar instanța de insolvabilitate din nou a omis să se expună asupra acestei circumstanțe.

Eroarea judiciară depistată nu poate fi corectată de către instanța de recurs, fiind necesară rejudecarea cauzei.

Rejudecând cauza, instanța de insolvabilitate urmează să aplice corect prevederile referitoare la condițiile de constatare a lipsei masei debitoare și, în

special, să se expună referitor la calitatea de asociat a Cristinei Lupușor în „Lumancar“ SRL sau în alte societăți comerciale.

În conformitate cu art. 5 alin. (9) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, Dispozițiile privind incompatibilitatea nu sunt aplicabile instanței de insolvență care pronunță succesiv hotărâri în același dosar de insolvență, cu excepția rejudecării după casarea hotărârii în recurs.

Sintetizând cele expuse, Colegiul va admite recursul, va casa integral hotărârea și va trimite cauza spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău de un alt complet de judecată.

Conform art. 445 alin. (1) lit. c) și 445 alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se admite recursul declarat de Vignan Vladimir, prin intermediul avocatului Rusanovschi Radu.

Se casează integral hotărârea Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017 în cauza civilă la cererea înaintată de ÎI „Lupușor Cristina“ privind intentarea procesului de insolvență față de sine, prin care s-au aprobat raportul final al lichidatorului și bilanțul de lichidare; s-a încetat procesul de insolvență și s-a dispus radierea ÎI „Lupușor Cristina“ din Registrul de stat al persoanelor juridice; s-au considerat stinse creanțele neexecutate în cadrul procedurii falimentului debitorului; și s-a obligat lichidatorul să publice dispozitivul hotărârii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, și se trimite cauza spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței

Oleg Sternioală

judecători

Iuliana Oprea

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Luiza Gafton